

כא אב מיי פיה חסי
תמונת סלסל
עושע יד סיון על
סיון כב
כב נ מיי שם סלסל
כב עושע יד שם
סיון סה
כב ד מיי שם סלסל קו :

תוספות ישנים

רישא דעבדא איסורא
קנסוה רבנן - וא"ת וזה
אמרינן לקמן אמרו לו
מה אשתו ובת אחות
ואח"כ באשתו מותרת
לחזור לו ואינה נריסה
האחרת גט ואמרי הרי
עבד איסורא שרי בא
עליו וי"ל דבכא פניך
אשוייה דלעיל דאמר
גזירה שמה יאמרו גירס
זו ובתא זה ומנאלא אשת
איש יואה בלא גט וגם
עבד איסורא ומשיא
נריסה גט אבל לקמן
ליכא חללא טעמא דעבד
איסורא דהא לא שייך
לומר גזירה שמה יאמרו
גירס זה ובתא זה דהתם
אפי' גירס לא מצי למסב
אחות דאיסורא במיה
ואפי' נתגרסה ומ"ה
י"ל דבכא איכא טעמא
רבא דכרי הכל ודעו
שאין קשות מותרות
כרות מתי כוון איך
ולכך בשוגג תרומתו
תרומה ובמזיד אינה
תרומה דקטני ליה .
חללנא חומץ ויין איכא
דיתא ליה כחלא וחיכא
דיתא ליה כחמרא וא"כ
כשודע שחלא חומץ
ומפריש ממנו על היין
טוב הדבר שרי אמרי
דיתא ליה כחלא אבל
כשכר שהוא יין ומנאל
חומץ הוי תרומה
בטעות ואינה תרומה :

קדושי טעמו ש' כיון ענין טעמו כן ומנאל טי
וקשה דלס כן היכי פריך רישא נמי נשואי טעות הא אמרי
לקמן דלין תנאי כנשואין ואר"י דקידושי טעות היינו סבורה שמת
בעלה ולא מת כמו שהוא אמר והשתא פריך שפיר רישא נמי נשואי
טעות וא"ת ולמנאל טעמא דסיפא
משום קדושי טעות דכהן ומנאל לוי
ולא יוכל להקשות מרישא דלין תנאי
בנישואין ואר"י דקידושי טעות לא
שכיחי דלא חיישין לשמאל יתלו
בקידושי טעות ורבי עקיבא לחודיה
הוא דחייש להכי לקמן בפרקין (דף
זד:) גבי רבי עקיבא מוסקיף אף
אשם אח ואחות איכא אבל רבנן
לא חיישי :

מאי טעמא תקינו לה רבנן כתובה
כו' - אע"ג דק"ל כתובה
דאורייתא שכתבין בכתובות כסף
וזוי מאלת דחו ליה מדאורייתא הכא
אמר ר' דה"פ מ"ט תקינו לה רבנן
לאחלמנא כתובה שהיא דרבנן לר"ה
משום שלא תהא קלה בעיניו להוליא
הכי נמי אפי' בתולה שיש לה כתובה
מן התורה קנסוה בכתובה כדי
שתהא קלה בעיניו להוליא ובענין זה
אשכחן לקמן (דף ז:) גבי הפרת נדרים
דאית ספרים דגרסי מ"ט אמור רבנן
דבעל מיפר אע"ג דבעל מיפר מן
התורה חללא ה"ק מאי טעמא אמר
רבנן בעל מיפר היכא דלין מיפר מן
התורה כי היכי דפ' ד' אחין (נעיל
כע: ושם) גבי שומרת יבם דאמר
כדרכ פנתם כל הגודרת על דעת
בעלה נודרת משום שלא תתגנה וכיון
דאיכא טעמא דתתגנה חס כן אפילו
בדאורייתא כמו הכא אמרו חכמים
שלא יפר כדי שתתגנה :

אין תורמין מן הטמא על הטהור -
ריב"ן פירש משום דכתיב
(דברים י"ח) תכן לו ולא לאורו ואי
אפשר לומר לו דבפרק כל שעה
(פסחים ג:) וספ' פריך עלה ואם תרם
בשוגג תרומתו ואלמאי לימנאל
לו ולא לאורו ומשני התם שהיתה לו
שחלשה טמא ומשקה עופח עליה והתם אפי'
דקדושי טעמו ש' כיון ענין טעמו כן ומנאל טי
וקשה דלס כן היכי פריך רישא נמי נשואי טעות הא אמרי
לקמן דלין תנאי כנשואין ואר"י דקידושי טעות היינו סבורה שמת
בעלה ולא מת כמו שהוא אמר והשתא פריך שפיר רישא נמי נשואי
טעות וא"ת ולמנאל טעמא דסיפא
משום קדושי טעות דכהן ומנאל לוי
ולא יוכל להקשות מרישא דלין תנאי
בנישואין ואר"י דקידושי טעות לא
שכיחי דלא חיישין לשמאל יתלו
בקידושי טעות ורבי עקיבא לחודיה
הוא דחייש להכי לקמן בפרקין (דף
זד:) גבי רבי עקיבא מוסקיף אף
אשם אח ואחות איכא אבל רבנן
לא חיישי :

שנתן לה אחרון גט לא פסלה מן הכהונה
מבל"ל דלא בעיא גט דאי בעיא גט אמאי
לא פסלה מן הכהונה אלא סיפא אמרי
קידושי טעות הווי רישא נמי נשואי
טעות הווי קנסוה רבנן סיפא נמי ליקנסוה
רישא דעבדא איסורא קנסוה סיפא דלא
עבדא איסורא לא קנסוה רבנן : אין לה
כתובה : מאי טעמא תקינו לה רבנן כתובה
*כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה הא
תהא קלה בעיניו להוציאה : אין לה פירות
ולא מזונות ולא בלאות : *תנאי כתובה
בכתובה דמי : נטלה מזה ומזה : פשיטא מהו
דתימא כיון דתפשה לא מפקין מינה קמ"ל
הולד ממור : תנן התם *אין תורמין מן
הטמא על הטהור ואם תרם בשוגג תרומתו
תרומה במזיד לא עשה ולא כלום מאי לא
עשה ולא כלום א"ר חסדא לא עשה ולא
כלום כל עיקר דאפילו הווי גרויא הדר
לטיבליה רב נתן ברבי אושעיא אמר בלא
עשה ולא כלום לתקן את השירים אבל
תרומה הווי רב חסדא לא אמר כרב נתן
בר' אושעיא דאי אמרת הווי תרומה זימנין
דפשע ולא מפריש מאי שנא מהא דתנן
*התורם קישות ונמצאת מרה אבטיה
ונמצאת סרוח תרומה ויחזור ויתרום שוגג
אמזיד קרמית שוגג לא עבד איסורא מזיד
קעבד איסורא ורמי שוגג אושעיא הבא קתני
בשוגג תרומתו תרומה התם קתני תרומה
ויחזור ויתרום שוגג קרוב למזיד דאיבעי ליה
למיטעמיה ורמי מזיד אמזיד
הבא קתני במזיד לא עשה כלום התם תנן *התורם משאין נקוב על נקוב
תרומה ויחזור ויתרום בתרי מאני ציית בחד מנא לא ציית ולרב נתן ברבי
אושעיא דאמר לא עשה ולא כלום לתקן שירים אבל תרומה הווי
מאי

אין על יחיון גט - גרויה גט - גרויה גט - גרויה גט
מדרבנן דאי בעיא גט הא ק"ל (לקמן דף זד:) דאפי' ריח הגט פוסל
לכהונה : סיפא - לבני קידושין דאי כדקאמרת דלא בעיא גט ודקשיא
לך שמה יאמרו גירס זה וקידש זה כו' לא אחי למימר הכי חללא אמרי
מדנפקא בלא גט קידושי טעות הווי
כיון על מנת שאני כהן ומנאל
ישראל : קנסוה רבנן - ולא תלין
לקולא : תנאי כנסוה - מזוניכי
וכסותיכי ופירות שאכל נמי לא
משלם אע"ג דלין לה כתובה משום
דרבנן קנסוה ומשום דאשכחן
באלמנא (ה) דיש לה פירות שאכל
הוא דאליטריך למימר הכא דלין
לה : אין תורמין מן הטמא כו' -
משום הפסד כהן : בשוגג תרומתו
תרומה - כדרכי אלמאי לקמן : הסיפא
גרויא - דתרומה : את השירים - את
הטהור שזה היה עושה אותו שירים :
אבל תרומה הווי - וקדשה ויחזור
ויתרום מן הטהור : דלמא פשע - ולא
הדר מפריש מן הטהור ולקמן פריך
כיון דמדאורייתא תרומה היא מדקתני
בשוגג תרומתו תרומה היכי מפקיעין
לה מקדושתה משום דלמא פשע :
ונמלאת מרה - שוגג הוא מדקתני
נמלאת מכלל דמעיקרא לא הווי
ידע : בתרי מאני ציית - כלומר התם
כיון דמתרי מאני כי אמרת ליה הדר
תרום מאידך ציית לך וליכא למגזר
דלמא פשע אבל מטמא על הטהור
דתרומתו בחד מנא רבו בענין
נקוב כי אמרת ליה קן זו וחזור
והפרש אחרת אינו שומע לך וטמן
את הטמאה לכהן ומוטב תחזור זו
לטיבלה ויתן טהורה לכהן : אבל
תרומה הווי - והכין מדליקה מיד :
מאי

שנתן לה אחרון גט לא פסלה מן הכהונה
מבל"ל דלא בעיא גט דאי בעיא גט אמאי
לא פסלה מן הכהונה אלא סיפא אמרי
קידושי טעות הווי רישא נמי נשואי
טעות הווי קנסוה רבנן סיפא נמי ליקנסוה
רישא דעבדא איסורא קנסוה סיפא דלא
עבדא איסורא לא קנסוה רבנן : אין לה
כתובה : מאי טעמא תקינו לה רבנן כתובה
*כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה הא
תהא קלה בעיניו להוציאה : אין לה פירות
ולא מזונות ולא בלאות : *תנאי כתובה
בכתובה דמי : נטלה מזה ומזה : פשיטא מהו
דתימא כיון דתפשה לא מפקין מינה קמ"ל
הולד ממור : תנן התם *אין תורמין מן
הטמא על הטהור ואם תרם בשוגג תרומתו
תרומה במזיד לא עשה ולא כלום מאי לא
עשה ולא כלום א"ר חסדא לא עשה ולא
כלום כל עיקר דאפילו הווי גרויא הדר
לטיבליה רב נתן ברבי אושעיא אמר בלא
עשה ולא כלום לתקן את השירים אבל
תרומה הווי רב חסדא לא אמר כרב נתן
בר' אושעיא דאי אמרת הווי תרומה זימנין
דפשע ולא מפריש מאי שנא מהא דתנן
*התורם קישות ונמצאת מרה אבטיה
ונמצאת סרוח תרומה ויחזור ויתרום שוגג
אמזיד קרמית שוגג לא עבד איסורא מזיד
קעבד איסורא ורמי שוגג אושעיא הבא קתני
בשוגג תרומתו תרומה התם קתני תרומה
ויחזור ויתרום שוגג קרוב למזיד דאיבעי ליה
למיטעמיה ורמי מזיד אמזיד
הבא קתני במזיד לא עשה כלום התם תנן *התורם משאין נקוב על נקוב
תרומה ויחזור ויתרום בתרי מאני ציית בחד מנא לא ציית ולרב נתן ברבי
אושעיא דאמר לא עשה ולא כלום לתקן שירים אבל תרומה הווי
מאי

שנתן לה אחרון גט לא פסלה מן הכהונה
מבל"ל דלא בעיא גט דאי בעיא גט אמאי
לא פסלה מן הכהונה אלא סיפא אמרי
קידושי טעות הווי רישא נמי נשואי
טעות הווי קנסוה רבנן סיפא נמי ליקנסוה
רישא דעבדא איסורא קנסוה סיפא דלא
עבדא איסורא לא קנסוה רבנן : אין לה
כתובה : מאי טעמא תקינו לה רבנן כתובה
*כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה הא
תהא קלה בעיניו להוציאה : אין לה פירות
ולא מזונות ולא בלאות : *תנאי כתובה
בכתובה דמי : נטלה מזה ומזה : פשיטא מהו
דתימא כיון דתפשה לא מפקין מינה קמ"ל
הולד ממור : תנן התם *אין תורמין מן
הטמא על הטהור ואם תרם בשוגג תרומתו
תרומה במזיד לא עשה ולא כלום מאי לא
עשה ולא כלום א"ר חסדא לא עשה ולא
כלום כל עיקר דאפילו הווי גרויא הדר
לטיבליה רב נתן ברבי אושעיא אמר בלא
עשה ולא כלום לתקן את השירים אבל
תרומה הווי רב חסדא לא אמר כרב נתן
בר' אושעיא דאי אמרת הווי תרומה זימנין
דפשע ולא מפריש מאי שנא מהא דתנן
*התורם קישות ונמצאת מרה אבטיה
ונמצאת סרוח תרומה ויחזור ויתרום שוגג
אמזיד קרמית שוגג לא עבד איסורא מזיד
קעבד איסורא ורמי שוגג אושעיא הבא קתני
בשוגג תרומתו תרומה התם קתני תרומה
ויחזור ויתרום שוגג קרוב למזיד דאיבעי ליה
למיטעמיה ורמי מזיד אמזיד
הבא קתני במזיד לא עשה כלום התם תנן *התורם משאין נקוב על נקוב
תרומה ויחזור ויתרום בתרי מאני ציית בחד מנא לא ציית ולרב נתן ברבי
אושעיא דאמר לא עשה ולא כלום לתקן שירים אבל תרומה הווי
מאי

[כתובות יא']

[שם נד:]

פסחים ג- מנחות כה:
תרומות פ"ב מ"ב

תרומות פ"ג מ"א קדושין
מ"ו

דמאי פ"ה מ"י קדושין
מ"ו מנחות ע'

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה תנאי
כתובה וכו' באלמנא
לכ"ג דיש לה פירות ור"ב
עיי' ר"פ ט' מותרות :